

Incentives vs Bribing

Exploring the Origins of Gift-Giving on Chanukah

הל' תשובה י:ה

כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה כְּדֵי לְקַבֵּל שָׂכָר אוֹ כְּדֵי שְׂלֹא תִגִּיעַ עָלָיו פְּרַעְנוֹת הָרִי זֶה עוֹסֵק שְׂלֹא לְשִׁמָּה. וְכָל הָעוֹסֵק בִּה לֹא לִירְאָה וְלֹא לְקַבֵּל שָׂכָר אֲלֵא מִפְּנֵי אֲהַבַת אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ שְׂצוּנָה בִּה הָרִי זֶה עוֹסֵק בִּה לְשִׁמָּה. וְאָמְרוּ חֲכָמִים לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בַּתּוֹרָה וְאָפְלוּ שְׂלֹא לְשִׁמָּה שְׂמִתוֹךְ שְׂלֹא לְשִׁמָּה בָּא לְשִׁמָּה. לְפִיכֹךְ כְּשֶׁמִּלְמַדִּין אֶת הַקִּטְנִים וְאֶת הַנְּשִׁים וְכָלֵל עַמִּי הָאָרֶץ אֵין מִלְמַדִּין אוֹתָן אֲלֵא לַעֲבֹד מִירְאָה וְכְדֵי לְקַבֵּל שָׂכָר, עַד שֶׁתִּרְבֶּה דַּעְתָּן וַיִּתְחַכְּמוּ חֲכָמָה יִתְרָה מַגִּלִּים לָהֶם רַז זֶה מַעֲט מַעֲט וּמִרְגִּילִין אוֹתָן לַעֲנִין זֶה בְּנִחַת עַד שֶׁיִּשְׁיַגְּוּהוּ וַיִּדְעוּהוּ וַיַּעֲבֹדוּהוּ מֵאֲהָבָה:

עלי שור ח"א עמ' רס"ג

— וכשם שאי אפשר לשבור תכונות טבעיות, כך אי אפשר לדלג על תקופות התפתחותו של הבן. לשוא טורחות אמהות זריזות, להרגיל הבנים בדברים שמצד גילם טרם בא הזמן שיוכלו לעמוד בהם, כי אפילו אם הן מצליחות — ספק אם לא גרמו נזק לילד! דע: כל תביעה שלא לפי גיל הילד עלולה להכות פצע נפשי בלבו הרך, פצע העתיד להשפיע באופן מדאיג על כל התפתחותו ואופיו, בצורת פחדים, עצבנות, וחוסר עצמאות בגיל שדרושה עצמאות (דברים אלה אמורים גם כלפי דברים כה פשוטים כמו נקיות, ישיבה מסודרת על-ידי השולחן וכדומה, שהאמהות רגילות לדרוש מהילדים כמה שנים לפני הזמן הנכון).

Incentives vs Bribing

Exploring the Origins of Gift-Giving on Chanukah

I reminded him that this is not exactly "work," but a mitzvah. His sharp retort was, "I know it's a mitzvah, but your job is also a mitzvah, so why don't you also do it for free?" I wasn't quite sure what to say to that, so I shifted to a different track. I asked him why he had agreed to help me for free in the first place. His answer was interesting: "I don't know why I agreed in the first place. Maybe I was a loser. But that doesn't mean that I have to be a loser for the rest of my life!"

This is a quote from a ten-year-old boy. It is very enlightening. It demonstrates how, apart from failing to achieve *chinuch*, a prize can even ruin *chinuch* retroactively. In this case, the prize caused the child to refuse to volunteer for things that he used to be happy to do. Not only did he refuse to continue doing it, he even wondered why he had done it in the past. Why did he suddenly begin wondering about it now? The answer is that when he was not receiving a prize, he was motivated by something else — something that he subconsciously conceived by himself. It was an inner motivation — a sense of importance and fulfillment.

However, such motivation is subtle. It can only exist to the extent that the person is attuned to it. Once the child was being paid, he no longer needed to exert the subconscious effort to keep attuned to this spiritual motivation. Now it was replaced by a tangible and material motivation, which required no special sensitivity or focus. The payment caused the child to lose sight of the spiritual motivation. And since that focus was subtle and delicate in the first place, once he lost it he could no longer even remember or recognize it.

So we see that the prize has two effects:

1. It develops material desires and expectations, and
2. It ruins the child's ability to develop a taste for spiritual pleasure, to enjoy the experience of the good things he does.

This leads us to the following conclusions:

Control through prizes (i.e. material reward) *does* cause harm. **First**, it distorts the child's perception and value system, turning his good behavior or action into the *means*, and the material reward into the *end*.

Second, the more a child gets used to being rewarded, the harder it becomes for him to perform "for free." The prize creates the perception that enjoyment can only come from material things, and not from the pleasure of doing the right thing.

2. PRIZES DO NOT CREATE POSITIVE ASSOCIATION

Above, we touched on the question of why a prize does not create positive association. To address the question properly, we will present it more elaborately:

I don't understand why negative association happens automatically, but positive association does not. What is the difference between a child who davens because he's afraid his father will punish him, and a child who davens in order to get a prize? Neither the fear of the punishment, nor the excitement about the prize, is inherently connected to the experience of davening. Yet you claim that when the child is threatened with punishment, he will associate the tension with the davening itself. He sees it as one inclusive experience. Why doesn't this apply to the prize as well? Why doesn't the excitement of the prize become associated with the davening itself? Is there a logical explanation for this?

The reason negative association occurs automatically, while positive association does not, is based on two points:

1. In the child's world, davening and fear of punishment are in the same realm; meaning, he is not happy about either of them. For the child, davening, even without the threat of punishment, is just a burden. If it weren't, neither the punishment nor the prize would be necessary!
2. The davening and the fear of punishment are perceived as a real cause and effect. In other words, the only reason for the threat of punishment is that the parent or teacher wants the child to daven. If there were no need to daven, there would be no reason at all to have to worry about punishment.

Association is created when two entities are perceived (albeit on the emotional level) as one natural unit. This is the case with davening and the fear of punishment, because a) they are both undesirable, and b) one creates the other, i.e. the demand to daven creates the threat of punishment.

The prize differs in both respects. The child does *not* want to daven, but he *does* want the prize. Therefore, the two experiences remain completely separate. The fun of the prize does not merge at all with the experience of the davening. In fact, the opposite is true. The prize makes the davening feel all the more burdensome, since davening is the hurdle that the child must overcome in order to get the prize. Regarding the second point, the child definitely does consider it possible to get a prize without davening. Such things happen. Therefore, he will not see the prize as a natural consequence of davening. It remains very clear to the child that there is no natural connection between the prize and the davening.

The rule is: material reward never creates *chinuch*, nor does it create positive association. On the contrary; anticipation of a prize trains the child to value the material, and makes activities of true value feel that much more burdensome.

Incentives vs Bribing

Exploring the Origins of Gift-Giving on Chanukah

אל תחטאו בילד - Spare the Child (chapter 5) Rabbi Yechiel Yaakovson

About half a year ago, I made up with my oldest son — an eleven-year-old — that I would give him a dollar for every Mishnah he learned by heart. In the beginning, it seemed like a great idea. In a short time, he learned a large part of Seder Moed and knew it well. However, I

soon realized that it was a big mistake. Two weeks ago, he stopped learning with me and instead took a job in a local fruit store. I spoke to him, trying to understand, and he explained to me quite simply that this way he earns more money in less time.

I don't need to tell you how I felt at hearing this answer. Especially since, before this deal, he had never been interested in earning money. I'm trying to understand where I went wrong and what I can do to correct it. By now, the one thing I do see clearly is that offering him more money is not the solution...

This father's error is obvious. He thought that the child would perceive the deal just as he (the father) did. From the father's perspective, he paid money for the sake of his son's Torah learning. He therefore assumed that this would provide his son with a beautiful lesson in the value of Torah learning. But the boy experienced this deal from the opposite angle. He did not pay anyone to learn. He learned in order to be paid! Since he was learning for money, in his mind the learning was just a means to a desired end — the money.

The father overlooked a very basic reality of *chinuch*: In order to assess the *chinuch* value — or damage — of any experience or lesson, the parent must be aware of how it is impacting the child by being attuned to the child's perspective of the experience. This father was not attuned to his child's perspective of the experience, but only to his own. The unfortunate result of this oversight was that he himself taught his child to value and crave money.

This should make us realize that *control* through prizes *does* cause harm. It reverses the value system by turning the end (the *ruchniyus*) into the means, and the means (the material gain) into the end.¹⁸ Since it does have detrimental effects, it is like any other form of *control*, which

must be followed and corrected by a *chinuch* measure. When a child is motivated to perform by means of a prize, steps must then be taken to cause the child to feel good about the behavior itself. Only steps which make the child feel big and gratified about what he has accomplished can correct the detrimental effect of the prize and help the child internalize the positive behavior itself.

This brings up another point. It is very common to motivate children through material rewards. Children receive prizes, money and all sorts of other rewards for "volunteering" in activities such as Tehillim groups, father-and-son learning programs, vacation-time learning programs, and so on. These are all beautiful activities. Aren't we all moved by the sight of pure, innocent children raising their sweet voices in Torah or tefillah? But precisely because these activities are so valuable, they have to be conducted delicately and cautiously. When such projects are initiated impulsively, without careful thought and foresight, they can have a very detrimental effect.

It is critical for people involved in such activities and programs — both the sponsors and those who actually run them — to realize this point: **The prizes themselves have no *chinuch* effect. They simply get the child to perform (control).** And the fact that prizes alone do not lead to *chinuch* invariably means that they can be detrimental. They cause children to set their sights on material goals, which ultimately work against the goals we are trying to establish for them. Therefore, anyone involved in these initiatives must ensure that they will include real *chinuch* as well. This means finding ways to cause the children to connect to the activities themselves, and to come away feeling inspired and elevated.¹⁹

Let's take this point a significant step further. The problem with the prize is not only that it puts the child's focus on the prize in each particular instance. *Control* through prizes causes the child to strive for material goals in general. The detrimental effect can be very broad. It prevents the child from developing the ability to sense pleasure in *ruchniyus*.

The following case will show what we mean:

I teach group bar mitzvah lessons. There was a kid who regularly helped me set up the room and books before the lesson, and put everything back afterwards. Last summer I conducted two parallel groups. This caused more work for the child, so I decided to pay him something for his help. When vacation ended and we were back to normal, the child refused to continue helping without pay. I had a talk with him, trying to figure out what had changed, and he answered angrily, "What do you want from me? You expect me to work for you for free? You yourself decided to pay me because you realized that it's only right, so why do you suddenly think you can stop paying me and expect me to continue helping you?"

18. This does not conflict with the principle of *לשמה בא לשמה*—"by learning Torah or performing mitzvos not for their own sake, one will come to do them for their own sake"—since, as we said above, this principle applies only when one does strive to reach the level of performing it for its own sake. This will be discussed further below.

Incentives vs Bribing

Exploring the Origins of Gift-Giving on Chanukah

וכאשר יהיה שלם בשכלו יותר, ויתבזה בעיניו זה הדבר גם-כן, ישים נפשו למה שהוא גדול מזה, ואז יאמר לו רבו: "למוד פרשה זו או פרק זה, ואתן לך דינר אחד או ב' דינרין", ובכך הוא קורא ומשתדל ליקח אותו הממון, ואותו הממון אצלו נכבד מן הלמוד, לפי שתכלית הלמוד אצלו הוא שיקח הזהב שהבטיחוהו בו.

וכשיהיה דעתו גדול, ונקלה בעיניו זה השיעור, וידע שזה דבר נקל, יתאוה למה שהוא נכבד מזה, ויאמר לו רבו: למוד כדי שתהיה ראש ודיין, ויכבדוך בני אדם ויקומו מפניך, כגון: פלוני ופלוני. והוא קורא ומשתדל כדי להשיג מעלה זו, ותהיה התכלית [למוד] אצל הכבוד שיכבדו אותו בני אדם, וינשאוהו וישבחו אותו.

לפי שהאדם אינו עושה מעשה, אלא כדי שתגיע לו ממנו תועלת, או שתסור ממנו פסידא, ואם אינו כן, יהיה אצלו אותו מעשה הבל וריק.

הקדמת הפורנו לחומש

והנה השמחה היא אצלנו בהשיגנו הדבר אשר נרצה בו, ובהפך והוא העצבות כאשר יהיה הפכו, ועל זה הדרך יחס המשורר השמחה לאל יתעלה, באמרו (תהלים קד, לא) "ישמח ה' במעשיו", וזה בהיותם עושים רצונו וראוים לגמול כי חפץ חסד הוא, ועל הפך זה אמר (בראשית ו, ו) "ויתעצב אל לבו", כי לא יחפוץ במות המת: ובהיות כי התענוג, לפחות בזמן שלא נהיה צריכים מן המאכל והמשתה והמשגל ושאר המאורות הנשמיות, היותר נכבד אצלנו הוא תענוג הכבוד, וזה בהשיגנו מעלה על זולתנו, ותענוג השמחה אשר הוא השגת איזה דבר אשר נרצה בו, הנה השמחה הראויה ליחס אל העצם השכלי הנקרא אל־ים, בהשיגו חיי עולם באמרו (תהלים פב, ו) "אני אמרתי אל־ים אתם", אשר הוא אז בלי ספק בלתי צריך להשגת שום מאנה גשמית, היא בהשיגו שלמות באור פני מלה, בענין במשה באמרו (שמות לד, כט) "כי קרן עור פניו בדברו אתו", בפרט בהשיגו מה שלא היה יכול עליו בהיותו בחיי שעה, באמרו יתעלה (שם לג, כ) "כי לא יראני האדם וחי", ולזה אמרו ו"ל (ברכות יז,): עולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה וכו', אלא צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהן ונהנין מיו שכינה:

Incentives vs Bribing

Exploring the Origins of Gift-Giving on Chanukah

אמת ליעקב או"ח ס' תר"ע

⁵⁸³ שאלה: מה שנהגו בימינו ליתן מתנות לילדים בימי חנוכה, האם יש בזה משום חוקות העכו"ם שעושים כן בימי אידם?

תשובה: נראה שלא, שמקור המנהג נובע מזה שנתנו מעות חנוכה למלמדים, והיו שולחים המעות על ידי התלמידים, ומזה נשתרבו המנהג שנותנים מתנות לילדים ג"כ, ואדרבה יותר מסתבר שהגויים לקחו מנהג זה מהיהודים ונמנהגו רבינו לחלק מעות חנוכה בליל חמישי של חנוכה - מפי השמועה.

ארחות רבנו חלק ג' עמ' א

ג. מו"ר (שליט"א) זצוק"ל מחלק דמי חנוכה לנכדיו ונכדותיו ומקפיד לתת דוקא ביום ה' דחנוכה, ונותן רק לרוקים ולא לנשואים, לא נותן כסף הרבה (לדוגמא בתשל"ח נתן לבנו הגר"ק שליט"א חמשים ל"י עבור ילדיו שיחלק ביניהם). שאל הגר"ק שליט"א את אביו מו"ר (שליט"א) זצוק"ל מה הטעם שנותן דוקא בה' דחנוכה וענה לו מו"ר שכך נהגו ואינו יודע הטעם, ואח"כ אמר לי הגר"ק שליט"א שאביו מו"ר אמר לו טעם משום דה' דחנוכה אף פעם אינו נופל בשבת.

שפתי חיים מועדים ב' עמ' קל"ד

מין הרב מפונביו' זצ"ל ביאר את טעם מנהג נתינת "דמי חנוכה" לילדים, מפני שהיוונים אסרו ללמוד תורה, וכאשר ניצחו אותם ורצו להחזיר את הילדים ללימוד, נתנו להם קצת כסף כדי שילמדו, כי זו הדרך לחבב על הילדים את הלימוד, כמו שכתב הגר"א באיגרתו, ומתוך שלא לשמה בא לשמה, ולזכר זה אנו נותנים "דמי חנוכה" כדי להמריץ את הילדים ללמוד.

הרמב"ם, סנהדרין פרק חלק

שים בדעתך, כי נער קטן הביאהו אצל המלמד ללמוד תורה, וזהו הטוב הגדול לו לעניין מה שישגיג מן השלמות, אלא שהוא למעט שני וחולשת שכלו אינו מבין מעלת אותו הטוב ואל מה שיגיעהו בשבילו מן השלמות. ולפיכך, בהכרח יצטרך המלמד שהוא יותר שלם ממנו, שיזרז אותו על הלמוד בדברים שהם אהובים אצלו לקטנות שנותיו, ויאמר לו: קרא ואתן לך אגוזים או תאנים, ואתן לך מעט דבש. ובהוא קורא ומשתדל, לא לעצם הקריאה לפי שאינו יודע מעלתה, אלא כדי שיתנו לו אותו המאכל. ואכילת אותן המגדים אצלו יקר בעיניו מן הקריאה, וטוב הרבה בלא ספק, ולפיכך חושב הלימוד עמל ויגיעה, והוא עמל בו כדי שיגיע לו באותו עמל התכלית האהוב אצלו, והוא: אגוז אחד, או חתיכה דבש.

וכשיגדיל, ויחזיק שכלו ויקל בעיניו אותו הדבר שהיה אצלו נכבד מלפנים, וחזר לאהוב זולתו, יזרזו אותו ויעוררו תאוותו בו מאותו הדבר החמוד לו, ויאמר לו מלמדו: "קרא ואקח לך מנעליך יפים או בגדים חמודים", ובהוא ישתדל לקרוא, לא לעצם הלימוד אלא לאותו המלכוש. והבגד ההוא נכבד בעיניו מן התורה, והוא אצלו תכלית קריאתו.